

Obsah

Poděkování	11
Předmluva Lotte Köhlerové	13
Předmluva autora	18
Úvod	22
1. Díl	
Teorie vztahové vazby a její koncepty	27
Historický přehled	27
Vývoj teorie vztahové vazby	33
<i>Základní předpoklady teorie vztahové vazby . . . . .</i>	<i>33</i>
<i>Vztahová vazba, genetik, neurobiologie a trauma . . . . .</i>	<i>39</i>
<i>Koncept citlovosti . . . . .</i>	<i>42</i>
<i>Koncept typu dětské vztahové vazby . . . . .</i>	<i>47</i>
<i>Klasifikace vztahové vazby u dítěte . . . . .</i>	<i>49</i>
<i>Koncept reprezentace vztahové vazby . . . . .</i>	<i>59</i>
<i>Vztahová vazba mezi generacemi a v průběhu života . . . . .</i>	<i>65</i>
<i>Význam ochranných a rizikových faktorů . . . . .</i>	<i>69</i>
<i>Rodinu doplňující opatrování a provázení dětí založené na vztahové vazbě . . . . .</i>	<i>73</i>
<i>Vztahová vazba a odloučení v jiných psychoterapeutických školách . . . . .</i>	<i>76</i>

2. DÍL

Poruchy vztahové vazby	89
Vztahová vazba a psychopatologie.	89
<i>Citová vazba a trauma</i>	91
Teorie poruch vztahové vazby	92
Klasifikace vztahové vazby a diagnostické příručky	95
Diagnostika a typologie poruch vztahové vazby	97
<i>Absence vazebného chování</i>	98
<i>Nediferencované vazebné chování</i>	99
<i>Přehnané vazebné chování</i>	100
<i>Tlumené vazebné chování</i>	101
<i>Agresivní vazebné chování</i>	102
<i>Vazebné chování s obrácením rolí</i>	103
<i>Porucha vztahové vazby se závislým chováním.</i>	103
<i>Psychosomatická symptomatika</i>	104
Diagnostický postup a metody diagnostiky vztahové vazby	107
<i>Zjišťování citlivosti v interakci rodiče a dítěte</i>	107
<i>Vyhodnocení vztahové vazby u kojenců a nejmenších dětí</i>	107
<i>Diagnostika poruch vztahové vazby</i>	108
<i>Diagnostika vazebného chování v předškolním věku</i>	108
<i>Diagnostika vazebného chování u dětí ve věkovém rozmezí od začátku návštěvy mateřské školy až do konce základní školní docházky.</i>	109
<i>Klasifikace vztahové vazby u vztahových osob</i>	109
<i>Dotazníkové nástroje v diagnostice vztahové vazby.</i>	109

3. DÍL

Psychoterapie založená na vztahové vazbě

(attachment-based psychotherapy)	111
Definice a vymezení	111
Teorie psychoterapie založené na vztahové vazbě	112
Technika léčby	116
<i>Obecná hlediska k psychoterapii dospělých</i>	116
<i>Obecná hlediska k psychoterapii dětí a mladistvých</i>	119
<i>Speciální aspekty</i>	122

4. DÍL

Příklady léčby z klinické praxe	125
Prekoncepční porucha vztahové vazby	125
<i>Nenaplněné přání otěhotnět – strach ze vztahové vazby k fantazírovanému dítěti</i>	125

Prenatální porucha vztahové vazby	133
<i>Strach těhotných žen z uvolnění vztahové vazby</i>	
<i>kvůli nadcházejícímu porodu . . . . .</i>	133
<i>Komplikace v těhotenství a rizikové těhotenství . . . . .</i>	140
<i>Prenatální diagnostika vývojových anomálií . . . . .</i>	145
Postnatální porucha vztahové vazby	151
<i>Postpartálně depresivní matka. . . . .</i>	151
<i>Postpartálně psychotická matka . . . . .</i>	157
<i>Trauma předčasného porodu . . . . .</i>	163
Poruchy vztahové vazby v raném dětském věku.	166
<i>Chybějící známky vazebného chování . . . . .</i>	167
<i>Nediferencované vazebné chování . . . . .</i>	173
<i>Sociální promiskuita . . . . .</i>	173
<i>Rizikové chování a nehodovost . . . . .</i>	176
<i>Přehnané vazebné chování . . . . .</i>	178
<i>Excesivní přimykání . . . . .</i>	178
<i>Přehnané přizpůsobení. . . . .</i>	183
<i>Agresivní symptomatika . . . . .</i>	185
<i>Převrácení rolí . . . . .</i>	188
<i>Psychosomatická symptomatika . . . . .</i>	190
<i>Růstová retardace . . . . .</i>	190
<i>Porucha příjmu potravy . . . . .</i>	193
Poruchy vztahové vazby ve školním věku	198
<i>Strach ze školy . . . . .</i>	198
<i>Odpírání výkonu . . . . .</i>	204
<i>Agresivita . . . . .</i>	207
<i>Porucha vztahové vazby v adolescenci. . . . .</i>	210
<i>Symptomatika v podobě závislosti. . . . .</i>	211
<i>Disocialita a delikvence . . . . .</i>	216
<i>Neurodermitida . . . . .</i>	222
Poruchy vztahové vazby u dospělých	230
<i>Symptomatika v podobě úzkosti, paniky a agorafobie . . . . .</i>	230
<i>Depresivní symptomatika . . . . .</i>	240
<i>Zapletená vazba s poruchou schopnosti separace . . . . .</i>	240
<i>Narcistická symptomatika . . . . .</i>	245
<i>Hraniční (borderline) symptomatika . . . . .</i>	251
<i>Psychotická symptomatika . . . . .</i>	257
<i>Deprese ve stáří. . . . .</i>	262
Souhrnné poznámky	266

5. DÍL

Výhled do dalších oblastí uplatnění teorie vztahové vazby	269
Prevence	269
Prevenční program „SAFE® – Bezpečný výcvik pro rodiče (Sichere Ausbildung für Eltern)“	274
<i>Obsah programu SAFE®</i>	275
<i>Modul I: Prenatální rodičovské skupiny</i>	276
<i>Modul II: Trénink citlivosti a zpětná vazba z videozáznamu</i>	277
<i>Modul III: Horká linka</i>	278
<i>Modul IV: Individuální psychoterapie traumatu</i>	279
<i>SAFE® – výcvik mentorů</i>	281
<i>Evaluace a výzkum k programu SAFE®</i>	281
<i>Speciální programy SAFE®</i>	282
<i>Shrnutí</i>	282
Prevence pomocí B.A.S.E.® – babywatching	284
<i>Obsah programu B.A.S.E.®</i>	284
<i>Výsledky jednoho pilotního výzkumu</i>	285
Rodinná terapie	286
Vazba a skupiny	287
<i>Patologie vztahové vazby ke skupině</i>	288
Skupinová psychoterapie	288
Pedagogika	289
Kritický výhled	291
 Dodatek	 293
Literatura	298